

OPTIMISTIČNI CILJI

Izteka se srednjeročno obdobje, pred nami so pomembne odločitve za naslednje srednjeročno obdobje. Čeprav smo planiranju namenili izredno pozornost na vseh nivojih, pa vendarle spremlja razpravo in sprejemanje planskih dokumentov v zadnji fazi vrsta nejasnosti in pomanjkljivosti.

O nastajanju planskih dokumentov v občini Ljubljana-Siška, o značilnostih, pomanjkljivostih in težavah pri planiranju smo se pogovarjali s Francem Dejakom, predsednikom skupščine občine, Francem Staretom, predsednikom komiteja za planiranje in družbenoekonomске odnose, Jožetom Mencingerjem, podpredsednikom izvršnega sveta, odgovornim za družbene dejavnosti, Jožetom Dimnikom, predsednikom izvršnega sveta, Francem Florjančičem, podpredsednikom izvršnega sveta, odgovornim za gospodarstvo in Vukašinom Lutovcem,

niso dobila jasnih pojasnil, zakaj ne. Opozoril pa bi še na pomanjkljivo vključevanje subjektivnih sil v delegatski sistem. Iz iste temeljne celice smo na primer dobili popolnoma nasprotna stališča prek delegatskega sistema kot prek subjektivnih sil.

• Vendar pa mislim, da smo v tem trenutku na vseh nivojih že toliko usklajeni, da v planskih dokumentih vsakdo vidi svoj družbenoekonomski položaj, razvoj svoje ožje in širše družbe in s tem svojo socialno varnost. Tudi politično razpoloženje v občini je izredno ugodno za uresničevanje dogovorjenih nalog.

• Družbeni plan razvoja bomo sprejemali šele v začetku prihodnjega leta. Kako bomo premostili obdobje do sprejema plana?

družbenega planiranja Jugoslavije in Slovenije prišlo do nekaterih sprememb, drugačnih usmeritev kot v osnutku, zato se bodo s sprejemanjem družbenega plana občine Šiške ter resolucije za njegovo izvajanje morali spremeniti bolj letni kot pa dolgoročni plani samoupravnih organizacij in skupnosti v naši občini.

• Skupščina je sprejela usmeritev, da finančne obveznosti organizacij združenega dela do samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti ne smejo presegati stopnje rasti družbenega proizvoda, to je 3,5 odstotka. Kako je to usklajeno v samoupravnih sporazumih SIS o temeljnih planih, ki so v teh dneh pred združenim delom. Znano je tudi, da so v samoupravnih sporazumih nekaterih SIS že omenjeni objekti, za katere še niso določena vsa finančna sredstva. Ali v tem primeru če lahko govorimo o sofinanciranju iz sredstev tretjega samoprispevka?

• Jože Mencinger: »Usklajenost samoupravnih sporazumov z usmeritvami in stališči skupščine je v glavnem zagotovljena, razen pri investicijah. Ob obravnavi predlogov sporazumov še niso v celoti usklajene dodatne zahteve zdravstva, problem se postavlja pri kulturi, ki vidno izstopa zaradi programa dejavnosti kulturnega doma Ivana Cankarja.

• Usklajenost med mestom in občino je zadovoljiva, vendar ne moremo mimo tega, da niso enako ovrednoteni programi kulturno-umetniških društev v občini Šiška in ostalih ljubljanskih občinah. Predvideno je usklajevanje z vsakoletnimi bilanci. Znotraj bilanc kulturne varščine bo potrebno še nadaljnje usklajevanje med občino, mestom in republiko za zagotovitev najnujnejših sredstev za ureditev Vodnikove hiše.

• Vidnejši razkorak je tudi na področju izobraževanja, saj v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bo moč zagotoviti nove osnovne šole v krajevni skupnosti Dolomit-skega odreda, kakor je bilo dogovorjeno z dopolnili k temeljnemu planu za leto 1979—1980. Prav tako ni razrešeno vprašanje 107 let stare osnovne šole v Sori, da bi zagotovili vsaj projektno dokumentacijo in zemljišče.

Franc Dejak

Franci Stare

materialnih okvirov razvoja v letu 1981: 3,5-odstotna rast realnega družbenega proizvoda, 1,6-odstotna rast zaposlovanja, 1,9-odstotna rast produktivnosti, 3-odstotna rast investicij in 5-odstotna rast fizičnega obsega industrijske proizvodnje. Osebná poraba naj bi rasla za 5 odstotkov počasneje od rasti dohodka, skupna poraba 10 odstotkov počasneje in splošna poraba 15 odstotkov počasneje.

• »Začasna« resolucija vsebuje tudi usmeritve na področju socialnega in prostorskega razvoja, ki temelje na dogovoru o temeljnih plana. Računamo, da bo v okviru

Vsa odprta vprašanja bomo morali reševati znotraj bilance skupne porabe.

• Neusklajenost med občino, mestom in republiko kažejo tudi programi posameznih republikanskih interesnih skupnosti, ki niso prilagojeni 10-odstotnemu zaostajanju rasti za rastjo družbenega proizvoda. Zato so zbori interesnih skupnosti in družbenopolitične skupnosti na skupnem zasedanju menili, da ni mogoče v okviru občinskih programov posameznih interesnih skupnosti načrtovati večje rasti za republiške programe kot za občinske, z izjemo interesnih skupnosti, ki se direktno dogovarjajo z združenim delom.

NA TRDNIH TLEH

• Zahtevam delegacij, da se v programe vnesejo investicije, za katere še niso zagotovljena vsa finančna sredstva, po mnenju izvršnega sveta in skupščine, ni mogoče ugoditi, ker je to še stvar nadaljnjega dogovarjanja in usklajevanja v občini in mestu in stvar delavcev in občanov, če se bodo odločili in kako se bodo odločili za tretji samoprispevek. Gre predvsem za zdravstveni dom v Medvodah, osnovno šolo v krajevni skupnosti Bratov Babnik ter objekte otroškega varstva, za katere so le delno zagotovljena sredstva.

• Investicijske želje združenega dela so še vedno zelo velike. Ali se nosilci planiranja zavedajo, da morajo biti plani stabilizacijski? Kako bomo zagotovili investiranje v realnih možnih okvirih skupščinske usmeritve?

• Jože Dimnik: »Do meseca septembra so šišenske delovne organizacije predlagale za naslednje srednjeročno obdobje 150 investicijskih projektov v skupni vrednosti prek 24 milijard dinarjev. Iz lastnih in združenih sredstev bi zbrale 56 odstotkov sredstev, 44 odstotkov bi predstavljali bančni krediti. V letu 1981 so predvideli gradnjo 73 investicij v vrednosti skoraj 10 milijard dinarjev, za katero bi imeli 60 odstotkov lastnih sredstev.

• Tako investiranje presega vse zmožnosti in sprejete kriterije. Zelena luč bodo dobili le projekti, za katere bodo zagotovili kar največ lastnih sredstev (80 do 90 odstotkov), rezultat investicije pa bo v izvoz usmerjena proizvodnja ob uporabi domačih surovin in čimvečji učinek na delavca.

• Investicijske projekte je pregledala posebna delovna skupina pri izvršnem svetu. Od 73 predlaganih za prihodnje leto so jih 20 že odložili, 33 še ni dokončno ocenjenih, za 20 projektov pa skupina meni, da bi jih lahko predlagali v obravnavo ustreznim pristojnim organom.

• Skratka, uveljaviti moramo projekte, ki bodo dali slovenskemu in jugoslovanskemu gospodarstvu novo vrednost. Za boljše gospodarstvo pa je pomembno tudi stabiliza-

cijsko obnašanje. Preveliki apetiti po kreditih kažejo, da smo v Ljubljani še premalo stabilizacijsko naravnani. Velik korak k stabilizaciji smo v Šiški storili, ko smo zagotovili, da bodo vsi objekti družbenega standarda grajeni z lastnimi sredstvi. Na stabilizacijo pa kažejo tudi nekateri ugodni rezultati gospodarjenja v letošnjem letu.

• Pri planiranju je izrednega pomena tudi področje stanovanjske in komunalne gradnje, kmetijstva in prostorskega urejanja. Bodo morda na teh področjih ostala kakšna odprta vprašanja, ko ne bomo hkrati

z dogovorom o temeljnih plana srednjeročnega razvoja občine, samoupravnih sporazumov o temeljnih plana samoupravne stanovanjske in komunalne skupnosti ter dogovora o temeljnih planov v kmetijstvu sprejeli tudi prostorski plan? Znano je, da je samoupravna stanovanjska skupnost v tem srednjeročnem obdobju razrešila vrsto prometnih vprašanj. Naj omenimo le Večno pot, Vodnikovo cesto, Industrijsko cesto, Celovško cesto, Dravelsko cesto, prvo fazo Vikreče—Smlednik in Tacenski podvoz. Tekoč prišli na področju cest komaj zadoščajo za vračilo kreditov za te investicije, zato je pred združenim delom samoupravni sporazum o zbiranju sredstev. Kakšen je odziv nanj?

• Franc Florjančič: »V nalogah, ki jih opredeljujejo navedeni dokumenti, ni začrtanih usmeritev, ki bi povzročale konflikt pri obravnavi prostora, razen pri enem ali dveh področjih. Eno od teh je vprašanje gramoznice Jeprca, ki smo ga izpostavili tudi na zadnjem zasedanju delegatske skupščine. Očitno se udeleženci v dosedanjem procesu usklajevanja niso dovolj učinkovito vključevali v obravnavo tega vprašanja, da je problem prišel na dan šele pri obravnavi predloga.

• Skupščina je sprejela usmeritev, da bomo pri pripravi gradiv za novelacijo urbanističnega načrta Medvod na osnovi strokovne argumentacije in potem v javni razpravi ugotovili smotnost in primernost izkoriščanja mineralov na področju Jeprce. Drugih večjih vprašanj prostora ne vidim, saj smo nekatera že dokaj uspešno rešili, kot na primer prostor za potek avtoceste ter prostorske odnose v Stanežškem prostoru.

• Tudi na dosednji stopnji priprav kmetijskega prostorskega plana smo nekatere zadeve glede namembnosti izkoriščanja v prostoru že uspešno reševali, tako da predlog kmetijskega prostorskega plana ne bo povzročil večjih nasprotij. V skrajnem primeru, če bo od tega prišlo, bomo morali sprejeti ustrezna dopolnila tem planskim dokumentom.

• Na področju stanovanjske gradnje smo s predlaganimi planskimi dokumenti dosegli usklajenost na vseh področjih družbenega razvoja v naši občini. Če pa bi bilo treba poiskati skrite rezerve, mislim, da bi z ustreznim preusmeritvijo odprli še nekatere dodatne lokacije za gradnjo stanovanj, in sicer v Sentvidu še za okoli 80 stanovanj in celo več in v zadnjem letu srednjeročnega obdobja še na območju Podutika.

• Kar zadeva komunalno, menim, da je v združenem delu ugoden odziv na ponujen način združevanja sredstev za program cest.

V zaključnih razpravah o predlogu tako dogovora o temeljnih plana občine kot samoupravnega sporazuma o temeljnih planov komunalne ni bilo na tem področju bistvenih pripomb.

• Pomembno vlogo pri planiranju nosi tudi sindikat. Kako se je vključeval v planiranje, kakšne so njegove usmeritve predvsem glede na padanje realnih osebnih dohodkov in kako ocenjuje svoje delo?

• Vukašin Lutovac: »Sindikat zagotavlja demokratičen in samoupraven postopek pri usklajevanju in sprejemanju planskih dokumentov, od temeljnih nosilcev planiranja pa terja tudi načrtovanje razvoja socialističnih, samoupravnih odnosov delovnih in življenjskih razmer delavca, ne pa zgolj osnovne poslovne, oziroma proizvodne dejavnosti.

• Za ustavitev padanja realnih osebnih dohodkov v prihodnjem letu je naša osnovna zahteva rast osebnih dohodkov v odvisnosti od rasti dohodka in rasti produktivnosti. Zavzemamo se tudi proti zakonski ureditvi izplačil, ki bremenijo materialne stroške (dnevnice), zato bomo to področje uredili s posebnim družbenim dogovorom.

• Uspešnost dela sindikata pri planiranju je odvisna od tega, kako uspešno so delo opravili vsi subjekti v procesu planiranja in kako so plane razvoja delavci sprejeli za svoje. Moram reči, da nekaj nalog ni bilo opravljenih tako, da bi bili lahko zadovoljni. Delavcem nismo omogočili istovrstnega odločanja o celovitem razporejanju dohodka, pa tudi rokovnik in čas v procesu planiranja nista bila izkoriščena tako, da bi bil sindikat in delavci zadovoljni. Pri tem mislim predvsem na to, da so razne strokovne službe, ki pripravljajo gradiva, vzele preveč časa za svoje (ne)delo, delavcem in sindikatu pa je na koncu zmanjkalo časa za kakovostno obravnavo v organizacijah združenega dela.

• Mislim pa, da kljub tem pomanjkljivostim oblikujemo plane, ki bodo v glavnem usklajeni, realni in stabilizacijski ter odraz volje, zavesti in realnih potreb ogromne večine delavcev. Zelo so redke so družbeno-politične in strokovne akcije, ki so zajele

Jože Mencinger

Jože Dimnik

Franc Florjančič

Vukašin Lutovac

tako široko množico delavcev, ne samo formalno temveč tudi vsebinsko vključevanje v procese priprave in sprejemanja. Zato mislim, da smo nalogo dokaj uspešno opravili. Želim si, da bi bilo tako tudi v procesu uresničevanja.

Roža Erman
Franci Rozman